

Oikeustapauskokoelma

Asia C-607/13

**Ministero dell'Economia e delle Finanze ym.
vastaan
Francesco Cimmino ym.**

(Corte suprema di cassazione esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö — Maatalous — Yhteinen markkinajärjestely — Banaanit — Asetus (EY) N:o 2362/98 — 7, 11 ja 21 artikla — Tariffikiintiöt — AKT-valtioista peräisin olevat banaanit — Uusi toimija — Tuontitodistukset — Tiettyihin tuontitodistuksiin perustuvien oikeuksien siirtokelvottomuus — Väärinkäyttö — Asetus (EY) N:o 2988/95 — 4 artiklan 3 kohta

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (neljäs jaosto) 9.7.2015

- Ennakkoratkaisukysymykset — Unionin tuomioistuimen toimivalta — Rajat — Kansallisen tuomioistuimen toimivalta — Oikeusriidan tosiseikkojen selvittäminen ja arviointi — Ennakkoratkaisukysymyksen tarpeellisuuden ja esitettyjen kysymysten merkityksellisyyden arvioiminen kuuluu kansalliselle tuomioistuimelle — Kysymykset, joilla ei ilmeisesti ole merkitystä, ja hypoteettiset kysymykset, joihin ei voida antaa hyödyllistä vastausta — Kysymykset, joilla ei ole yhteyttä pääasian oikeudenkäynnin kohteeseen*
(SEUT 267 artikla)
- Ennakkoratkaisukysymykset — Unionin tuomioistuimen toimivalta — Rajat — Kysymyksen kohteen selvittäminen*
(SEUT 267 artikla)
- Maatalous — Yhteinen markkinajärjestely — Banaanit — Tuontijärjestelmä — Tariffikiintiö — Jako — Uusi toimija — Käsite — Rekisteröintiedellytykset*
(Neuvoston asetuksen N:o 404/93 18 artiklan 1 ja 2 kohta; komission asetuksen N:o 2362/98, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1632/2000, johdanto-osan kahdeksas perustelukappale sekä 7 artiklan a alakohta ja 11 artikla)
- Euroopan unionin oikeus — Unionin säännöksen perustuvan oikeuden väärinkäyttö — Väärinkäytösluonteisen menettelytavan muodostavat liiketoimet — Huomioon otettavat seikat — Kansallisen tuomioistuimen tutkintavelvollisuus*

5. *Maatalous — Yhteinen markkinajärjestely — Banaanit — Tuontijärjestelmä — Tariffikiintiö — Jako — Uusi toimija tuo unionin ulkopuolella perinteiseltä toimijalta toisen uuden toimijan välityksellä hankitut tavarat unioniin, minkä jälkeen tavarat myydään edelleen mainitulle perinteiselle toimijalle saman välittäjän välityksellä — Menettelyn pitäminen oikeuden väärinkäyttönä — Edellytykset — Kansallisen tuomioistuimen tutkittava seikka*

(Komission asetuksen N:o 2362/98, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1632/2000, 3 artikla ja 21 artiklan 2 kohta)

6. *Euroopan unionin omat varat — Unionin taloudellisten etujen suojaamisesta annettu asetus — Sääntöjenvastaisuus — Käsite — Sen sääntöjenvastaisuus, että toimijaan sovelletaan perusteettomasti etuustariffia banaanintuonnissa — Seuraukset*

(Neuvoston asetuksen N:o 2988/95 4 artiklan 3 kohta)

1. Ks. tuomion teksti.

(ks. 32 ja 35 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 37 ja 38 kohta)

3. Asetuksen N:o 404/93 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän osalta annetun asetuksen N:o 2362/98, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1632/2000, 7 artiklan a alakohtaa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 11 artiklan kanssa, on tulkittava siten, että edellytyksen, jonka mukaan talouden toimijan on harjoitettava kaupallista tuontia ”omaan lukuunsa” ja ”itsenäisenä yksikkönä”, on täytyttävä paitsi siksi, että kyseinen toimija voitaisiin rekisteröidä kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi ”uudeksi toimijaksi”, myös siksi, että toimija voisi säilyttää tällaisen aseman banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä annetussa asetuksessa N:o 404/93, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1257/1999, säädettyjen tariffikiintiöiden mukaista banaanintuontia varten.

Tariffikiintiöiden jakaminen perinteisten ja uusien toimijoiden välillä edellyttää näet, että todelliset uudet toimijat pääsevät markkinoille ja harjoittavat näin ollen täysimääräisesti liiketoimintaansa. Tässä yhteydessä on todettava, että kuten asetuksen N:o 2362/98 johdanto-osan kahdeksannesta perustelukappaleesta ilmenee, uusien toimijoiden hyväksymistä koskevilla arviointiperusteilla pyritään välttämään se, että tariffikiintiöiden hallinnoinnissa rekisteröidään pelkkiä välikäsiä, ja ehkäisemään näin keinotekoisia tai keinottelutarkoituksessa tehtyjä järjestelyjä. Asetuksen N:o 2362/98 7 artiklan a alakohdassa tarkoitettua uusien toimijoiden liiketoiminnan itsenäisyyttä koskevalla edellytyksellä pyritään näin ollen välttämään se, että perinteinen toimija, jolla on jo osuus tariffikiintiöistä, voisi toisen toimijan välityksellä saada osuuden uusille toimijoille tarkoitetuista kiintiöistä. Tästä seuraa, että kyseisen edellytyksen on tulkittava kattavan myös uusien toimijoiden tariffikiintiöissä harjoittaman banaanintuonnin.

(ks. 49–51 ja 54 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

4. Ks. tuomion teksti.

(ks. 60 ja 61 kohta)

5. Asetuksen N:o 404/93 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän osalta annetun asetuksen N:o 2362/98, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1632/2000, 21 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä

liiketoimille, joilla uusi toimija ostaa toisen uudeksi toimijaksi rekisteröidyn toimijan välityksellä tavaran perinteiseltä toimijalta ennen sen tuontia unioniin ja myy sitten unioniin tuomansa tavaran saman välittäjän välityksellä uudelleen kyseiselle perinteiselle toimijalle, jos kyseiset liiketoimet merkitsevät väärinkäyttöä, mikä kansallisen tuomioistuimen on ratkaistava.

Kyseessä olevien liiketoimien syystä on mainittava, että väärinkäytön toteen näyttämiseksi on myös osoitettava, että mainittujen liiketoimien keskeinen tavoite oli se, että kyseessä oleva perinteinen toimija voi tuoda omia banaanejaan etuustariffilla uusille toimijoille tarkoitettussa tariffikiintiössä. Tässä yhteydessä on mainittava, että jotta liiketoimien keskeisenä päämääränä voitaisiin katsoa olleen se, että unionissa oleva ostaja saa perusteetonta etua, edellytetään, että tuojien tarkoituksena oli tällaisen edun antaminen kyseiselle ostajalle ja ettei liiketoimilla ollut tuojille minkäänlaista taloudellista ja kaupallista oikeuttamisperustetta, mikä kansallisen tuomioistuimen on tarkistettava. Vaikka tällaisten liiketoimien syynä olisikin ostajan halu hyötyä etuustariffista ja vaikka asianomaiset tuojat tästä tietäisivätkin, ei voida a priori katsoa, ettei liiketoimilla ollut niille minkäänlaista taloudellista oikeuttamisperustetta. Ei kuitenkaan voida pitää mahdollisena, että tällaiset liiketoimet on tietyissä olosuhteissa suunniteltu keinotekoisesti keskeisenä päämääränä hyötyä etuustariffista.

Mainittujen liiketoimien keinotekoisuutta voitaisiin arvioida erityisesti sellaisten aihetodisteiden kannalta, jotka osoittavat, että pääasiassa kyseessä olevien uusien toimijoiden rooli rajoittui tosiasiasa asetuksen N:o 2362/98 3 artiklassa tarkoitettun perinteisen toimijan välikäsinä toimimiseen. Kansallinen tuomioistuin voi ottaa arvioinnissa huomioon kyseisiin liiketoimiin osallistuneiden toimijoiden kaikki oikeudelliset, taloudelliset ja/tai henkilölliset siteet, muun muassa sen, että uusi toimija, joka on tuontitodistusten haltija, ei kantanut minkäänlaista kaupallista riskiä pääasiassa kyseessä olevista liiketoimista, koska riskin kanto todellisuudessa unioniin sijoittautunut ostaja, joka on myös perinteinen toimija, ja että uusien toimijoiden voittomarginaali oli kyseessä olevan tavaran myynti- ja edelleenmyyntihinta huomioon ottaen vähäinen. Kyseessä olevien liiketoimien keinotekoisuus voisi ilmetä lisäksi myös siitä, että kyseisissä liiketoimissa on systemaattisesti mukana uudeksi toimijaksi rekisteröity välittäjäyhtiö, jos käy ilmi, että sen mukanaolon ainoa tavoite on perinteisen toimijan ja uusien toimijoiden suhteiden peitteleminen asetuksen N:o 2362/98 21 artiklan 2 kohdan soveltamisen välttämiseksi.

(ks. 64–67, 69 ja 70 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)

6. Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetun asetuksen N:o 2988/95 4 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että väärinkäytön toteamisesta seuraa se, että toimijan, joka luo keinotekoisesti tilanteen, jonka avulla se voi hyötyä perusteettomasti etuustariffista banaanintuonnissa, on maksettava kyseessä oleviin tuotteisiin liittyvät tullit, tämän kuitenkin rajoittamatta kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen hallinnollisten, yksityisoikeudellisten tai rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamista tarvittaessa.

(ks. 76 kohta ja tuomiolauselman 3 kohta)